

Ministerie van Financiën

> Retouradres Postbus 20201 2500 EE Den Haag

De voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA 's-Gravenhage

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Korte Voorhout 7
2511 CW Den Haag
Postbus 20201
2500 EE Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Ons kenmerk
2020--76675
Uw brief (kenmerk)

Datum 28 april 2020
Betreft Kamervragen over de extra maatregelen om
handelsstromen op gang te houden

Geachte voorzitter,

Hierbij zend ik u mede namens de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking de antwoorden op de Kamervragen van lid Van Raan (PvdD) over de extra maatregelen om handelsstromen op gang te houden met kenmerk 2020Z06294 (ingezonden 7 april 2020).

Hoogachtend,

de staatssecretaris van Financiën - Fiscaliteit en Belastingdienst,

J.A. Vijlbrief

Antwoorden van de Staatssecretaris van Financiën, op vragen van lid Van Raan (PvdD) over de extra maatregelen om handelsstromen op gang te houden.

Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen

Ons kenmerk
2500 EA 's-Gravenhage

Vraag 1.

Met welke ondernemers heeft Atradius Dutch State Business (DSB) overleg gehad over de te nemen verruimde maatregelen?

Antwoord

Vertegenwoordigers van het ministerie van Financiën, het ministerie van Buitenlandse Zaken en Atradius DSB hebben om input gevraagd op de crisismaatregelen aan de bedrijven, banken en belangenorganisaties die zijn vertegenwoordigd in de 'Rijkscommissie voor Export', een publiek-privaat overlegorgaan van het ministerie van Financiën. Daarnaast heb ik samen met de minister voor Buitenlandse Handel en Ontwikkelingssamenwerking (BHOS) na het nemen van de crisismaatregelen deze maatregelen gecommuniceerd en toegelicht tijdens een ronde tafel met het bedrijfsleven die op 26 maart is georganiseerd door VNO-NCW.

Vraag 2.

Bij welke verruimde maatregelen is met welke ondernemers overlegd?

Antwoord

Er is niet met specifieke organisaties overlegd over specifieke crisismaatregelen. De beoogde set maatregelen is in zijn geheel gedeeld voor feedback met de organisaties die aangesloten zijn bij de 'Rijkscommissie voor Export'.

Vraag 3.

Zijn er naast verruimde maatregelen ook nieuwe maatregelen genomen? Zo ja, welke zijn dat?

Antwoord

Ik heb tot nu toe verruimende maatregelen getroffen.

Daarnaast werk ik aan het mogelijk maken van het herverzekeren van kortlopende leverancierskredieten. Hierover is uw Kamer op 7 april bericht en hier heeft uw Kamer op 16 april mee ingestemd.^{1 2}

Vraag 4.

Zijn er verslagen van deze overleggen gemaakt en zijn deze in te zien? Zo nee, waarom niet?

Antwoord

Voor zover er verslaglegging van deze overleggen is gemaakt, is deze voor intern gebruik bedoeld geweest en bevatten deze persoonlijke beleidsopvattingen van

¹Zie voor meer informatie:
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/07/kamerbrief-maatregelen-ondernemers>

²Zie voor meer informatie:
<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/stemmingsuitslagen/detail?id=2020P05584>

ambtenaren en mogelijk bedrijfsgevoelige informatie. Om die reden zijn dit soort verslagen niet in te zien.

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Vraag 5.

Stelt u condities en/of randvoorwaarden voor bedrijven voor deze verruimde en/of extra maatregelen? Zo ja, welke? Zo nee, waarom niet?

Ons kenmerk
2500 EA 's-Gravenhage

Antwoord

De voorwaarden om een aanvraag te doen voor een ekv zijn hetzelfde als voor het invoeren van de crisismaatregelen. Dit betekent bijvoorbeeld dat ook onder de verruimende maatregelen bij bepaalde aanvragen een onderzoek wordt gedaan op gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen (mvo).

Vraag 6.

Voor welke maatregelen worden aangepaste premies in rekening gebracht? Hoe worden aangepaste premietarieven bepaald?

Antwoord

Bij de totstandkoming van de crisismaatregelen van 7 april heb ik er rekening mee gehouden dat de crisismaatregelen kostendekkend moeten zijn op de middellange termijn, zoals ook gebruikelijk is bij de reguliere exportkredietverzekering. Om deze reden is voor producten waarvan vanwege de crisismaatregelen het dekkingspercentage is verhoogd, namelijk de werkkapitaaldekking en de contragarantie, de premie mee gestegen. Voor de overige producten wordt op de reguliere wijze premie berekend.

Vraag 7.

Welke sectoren of wat voor soort projecten verwacht u dat gebruik gaan maken van de verruimde en/of extra maatregelen (graag een specifieke toelichting op de sectoren Landbouw en Energie)?

Antwoord

Het is nog te vroeg om te zeggen wat het effect van de verruimende maatregelen op specifieke sectoren of projecten zal zijn. De ekv is een vraag-gestuurde faciliteit die toegankelijk is voor bedrijven uit alle sectoren. Voor zover dat mogelijk is zal ik over het effect van de verruimende maatregelen op specifieke sectoren of projecten rapporteren in de brief die ik aan de Kamer heb beloofd naar aanleiding van het debat over de 'Tweede incidentele suppletore begroting inzake COVID-19-crisismaatregel herverzekering leverancierskredieten'.

Vraag 8.

Bent u bekend met verschillende oproepen dat overheden tijdens de coronacrisis momentum moeten houden ten aanzien van het tegengaan van de klimaatcrisis?

Antwoord

Ja.

Vraag 9.

Hoe ziet u het steunpakket van de exportkredietverzekering in het licht van maatregelen die nodig zijn om de klimaat- en biodiversiteitscrisis te bestrijden?

**Directie Buitenlandse
Financiële Betrekkingen**

Ons kenmerk
2500 EA 's-Gravenhage

Antwoord

Bij de reguliere exportkredietverzekering hebben wij eerder een aantal maatregelen genomen om meer en grotere groene transacties in de vraag-gestuurde portefeuille te krijgen. Het steunpakket biedt ook voor deze groene transacties extra mogelijkheden. De maatregelen die ik eerder op gebied van groen heb getroffen staan beschreven in mijn antwoorden mede namens de minister voor BHOS op de Kamervragen die zijn gesteld naar aanleiding van de ekv-monitor 2018.³

Vraag 10.

Hoe gaat u zorgen voor een pakket aan maatregelen dat in ieder geval niet ingaat tegen klimaatdoelstellingen?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

Vraag 11.

Hoe zouden de maatregelen juist bij kunnen dragen aan het ondersteunen van projecten die bijdragen aan een koolstofarme economie?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 9.

Vraag 12.

Bent u bekend met het bericht dat mensenrechten cruciaal zijn in de strijd tegen corona?

Antwoord

Ja.

Vraag 13.

Hoe gaat u borgen dat Atradius DSB in de 'corona fasttrack' alle aanvragen kan screenen op sociale en milieurisico's?

Vraag 14.

Hoe borgt u de kwaliteit van die screening?

Antwoord

Alle aanvragen zullen conform staand mvo beleid voor de ekv gescreend worden op milieu- en sociale risico's. Ik heb Atradius DSB toestemming gegeven om hiervoor extra fte's in te zetten indien nodig. Ik blijf doorlopend in gesprek met Atradius DSB over de uitvoering van de ekv, inclusief de crisismaatregelen, om zo te borgen dat deze zo goed en snel mogelijk verloopt.

³ Zie voor meer informatie:

<https://www.tweedekamer.nl/kamerstukken/detail?id=2020Z07291&did=2020D15576>

Vraag 15.

Heeft Atradius DSB voldoende capaciteit om in een fasttrack due diligence uit te voeren? Zo nee, bent u bereid om meer capaciteit vrij te maken?

Antwoord

Ik verwacht dat Atradius DSB voldoende capaciteit heeft om een fasttrack due diligence uit te voeren. Uit voorzorg heb ik Atradius DSB toestemming gegeven om indien nodig extra fte's aan te nemen.

Vraag 16.

Welke extra maatregelen verwacht u te nemen als de huidige economische situatie is gestabiliseerd?

Antwoord

Daar kan ik nu geen uitspraken over doen, aangezien het antwoord op de vraag afhangt van de omstandigheden als de economie gestabiliseerd is. Wij zullen op dat moment in overleg met de Kamer bezien wat nodig en wenselijk is.

Vraag 17.

Welke van de nieuwe verruimde maatregelen worden wanneer beëindigd?

Antwoord

De verruimde maatregelen gelden in ieder geval tot 31 december 2020. Tegen het einde van dit jaar zal worden geëvalueerd of verlenging noodzakelijk is.

Vraag 18.

Heeft u in beeld welke risico's de overheid loopt door deze verruiming, als het gaat om investeringen die stranden door de huidige economische situatie?

Antwoord

Ja, het risico dat voortvloeit uit de genomen crisismaatregelen is beperkt. Dit komt met name doordat de crisismaatregelen vooral tot gevolg zullen hebben dat de Staat sneller kortlopende transacties in verzekering kan nemen in minder risicovolle landen. Met betrekking tot dit laatste wil ik benadrukken dat het nog te vroeg is om het precieze effect van de crisismaatregelen te bepalen.

Vraag 19.

Waarom vindt u het gelegitimeerd dat de overheid zulke risico's overneemt van private bedrijven?

Antwoord

De Staat verzekert via de ekv de risico's die de private markt niet kan verzekeren. Vanwege de uitzonderlijke omstandigheden door de uitbraak van corona kent de private markt een zodanig kleinere risicobereidheid, dat deze risico's in ieder geval tot en met 31 december 2020 door de Staat worden verzekerd. Hiervoor hanteer ik de gebruikelijke voorwaarden en premieberekening voor de ekv. Zie ook het antwoord op vraag 6. Ik acht deze maatregelen noodzakelijk om de economie te ondersteunen.

Vraag 20.

Wanneer wordt de Kamer per brief over deze maatregelen geïnformeerd?

Antwoord

De Kamer is in de 'Kamerbrief tegemoetkoming ondernemers getroffen sectoren en aanvullende maatregelen financiering bedrijven' geïnformeerd over de te nemen en genomen crisismaatregelen.⁴ Ook zal ik, zoals ik heb aangegeven tijdens het debat over de 'Tweede incidentele suppletoire begroting inzake COVID-19-crisismaatregel herverzekering leverancierskredieten', in een brief mede namens minister voor BHOS meer informatie geven over de genomen maatregelen.

Vraag 21.

Kunt u de Kamer informeren over de risico's die dit met zich meebrengt?

Antwoord

Zie het antwoord op vraag 18.

⁴ Zie voor meer informatie:
<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2020/04/07/kamerbrief-maatregelen-ondernemers>